

Učiteljski Tovariš

Stanovsko političko glasilo UJU — Poverjeništvu Ljubljana.

Uredništvo in uprava: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6/1. Rokopisov ne vracamo. Nefrankiranih pism ne sprejemamo. Izhaja vsak četrtek. Naročnina letno 60 Din, za inozemstvo 80 Din. Člani pov. UJU plačajo list s članarino. Oglasi po ceniku in dogovoru, davek posebe. Pošt. čk. rač. 11.197. Telefon 3112.

Aktualna prosvetna vprašanja.

(Predstavniki poverjeništvu UJU pri prosvetnem inšpektorju g. dr. Dragotinu Lončarju.)

V petek dne 28. marca t. l. je sprejel zastopnike poverjeništvu UJU prosvetni inšpektor Ljubljanske oblasti g. dr. Dragotin Lončar. V zastopstvu so bili poverjenik Andrej Skulj, strokovni tajnik Josip Kobal in urednik Ivan Dimnik. G. prosvetni inšpektor je izrazil željo, da čuje mišljenje in želje učiteljstva o posrednih aktualnih prosvetnih vprašanjih.

Poverjenik Andrej Skulj je pozdravil g. prosvetnega inšpektorja v imenu organizirane učiteljstva. G. prosvetni inšpektor je naglasil, da želi sodelovanja učiteljstva pri vseh vprašanjih prosvete, v blagor države in naroda, katerima služimo vsi.

Po odredbi ministrstva prosvete P. br. 342 z dne 14. januarja 1929 morajo vsi uradniki in uslužbenci v področju ministrstva prosvete v osebnih zadevah, kakor pri nameščanjih in premeščanjih, v zadevi odsotstva, bolezenskih in drugih zadevah vlagati prošnje le preko svojih staršev. Nepotrebne obiske pri prosvetni upravi je treba omejiti in odpraviti. Sreski nadzorniki morajo dobiti več vpliva v svojem področju, da bodo manjše zadeve lahko sami rešili ter se ne bo oblastni prosvetni upravi treba muditi z njimi. Pri šolskih upraviteljih in sreskih šolskih nadzornikih se morajo stranke najprej zglasiti. Ti pa poročajo prosvetnemu oddelku. Na ustne prošnje za preместitev se ne bo oziralo in je treba v vsakem slučaju pisane prošnje. Absolutno ne gre, da prosilec na podeljeno mesto naknadno resignira, dasi je sam prošil za preместitev. Instančna pot za pritožbe je upravitelj, sreski šolski nadzornik in šole v slučaju, če odredeta ta dva iz kateregakoli razloga, se je obrniti na prosvetni oddelček, ki bo zadevo preiskal ter zaslišal vse prizadete. V izvestnih primerih naj članstvo išče zaščite pri svojih sreskih učiteljskih društvih, ki bodo v zadevah interesov venirala potom poverjeništvu UJU. Na pavšalne, anonimne slučaje brez konkretnih navdov se prosvetna uprava ne bo ozirala. — Na ta način bo mogoče, da se prepreči vsaka krivica in vsaka zloraba.

Tov. poverjenik je nato poudaril, da bi bilo nujno potrebno sklicati konferenco sreskih nadzornikov iz celotne oblasti, da se ugotovi gornji pravci in ugotove druga nujna vprašanja, ki jih je treba rešiti in urediti. G. prosvetni inšpektor je poudaril, da je taka konferenca predvidena. Urediti je zadevo kritično stroškov ter najti tozadevni izhod. S sklicanjem pa malo počaka, ker je komaj nastopil, da znova prouči še nekatera vprašanja. Gg. sreske šolske nadzornike bo pisмено pozval, da predložijo svoje mišljenje in zadeve, ki so nujne za enotno ureditev ter naj bi prišle v razpravo pri tej konferenci. Govor je bil tudi o novih pavšalih za nadzornike, po budžetu.

Nato je sprožil g. prosvetni inšpektor vprašanje nameščanja in premeščanja učiteljstva. Stalnost in razpisi so ukinjene, vendar pa naj vlada v tem pogledu gotov stalen red. Kdor želi preместitev mora vložiti prošnjo! Preместitev po členu 71. se bodo vršile le v slučajih, ako je mesto brez učitelja, torej prosto ter se nihče ne oglasi, da mora prosvetna uprava poslati iz službene potrebe nekoga na izpraznjeno mesto, iz socialnih ali drugih utemeljenih razlogov na podlagi prošnje in po disciplinskem pravoreku. V vsakem slučaju bo pa temeljni princip ta, da se ne oškoduje s tem koga drugega in se mu ne napravi krivica. Zastopniki poverjeništvu so objasnili, da se organizacija poteza za zopetno uvedbo razpisov, če tudi mesta s tem ne bodo stalna. Na ta način je zelo olajšano delo tudi za prosvetno upravo. Sklicovali so se na izjavo g. ministra prosvete. Ustreženo bo s tem učiteljstvu in prosvetni upravi, ki ji je tudi težko sami razporejati, ko ne ve želj učiteljstva, učiteljstvu pa niso znana izpraznjena mesta. G. prosvetni inšpektor je soglašal s predlogom ter je poudaril, da ga bo podpiral. Poverjeništvu naj predloži tozadevno pisмено predstavko tudi njemu. Zastopniki poverjeništvu so nato prošili, naj prosvetni oddelček zadrži prošnje zadnjega razpisa, da se bo razpored ob sklepu šolskega leta izvršil na podlagi teh prošenj. Gospod inšpektor je poudaril, da je to nemogoče, ker so se morale prošnje vrniti prosilcem.

Ob tej priliki se je obravnavala tudi nujna zadeva uvedbe točnega katastra v vseh prosvetnih uradih gde stala šol in učiteljstva. Kateri učitelj(ice) so nameščeni po razpisu, kateri po čl. 71. in od kdaj na posrednih šolah, koliko jih je na dopustu, prideljenih drugam, suplentov in za koliko časa,

koliko jih je nadštevilnih in na razpoložljivo? G. prosvetni inšpektor je naglasil, da bo v to svrhu uvedel točen kataster, iz katerega bo vsak hip razvidno stanje na posrednih šolah.

Glede disciplinskih predpisov so zastopniki poverjeništvu poudarili zaštarelost sedanje postopka v ljubljanski oblasti, ki se naslanja na zakon iz leta 1873. Ta postopek absolutno ne odgovarja modernim principom disciplinskega postopanja. G. prosvetni inšpektor je izrazil željo, da se mu tudi v tej zadevi napravi pismena predstavka ter bo tudi on podpiral željo učiteljstva, da se uvede zopet svoječasna uredba o disciplinskem postopanju, dokler ne bo to vprašanje urejeno s šolskim zakonom.

Pri tej priliki je potekel razgovor o značnih disciplinskih slučajih, ker so načelnega značaja in se je imenovane zasledovalo disciplinsko za zadeve, ne da bi se prej dognal kak pregrešek po društvenem, oziroma tiškovnem zakonu. Enako so bili omenjeni z obeh strani še nekateri drugi disciplinski slučajji, ki so pa službenega značaja.

V vprašanju oblastnega in krajevnih šolskih odborov je g. inšpektor poudaril stališče g. ministra prosvete, da je treba v te odbore ljudi, ki bodo šoli naklonjeni in za delo vneti, ne pa taki, ki nasprotujejo interesom šole in še vedno gledajo vsako vprašanje s strankarskega vidika.

Brezpogojno je treba izvesti odloke ministrstva, da se bodo šolske zgradbe in prostori uporabljali izključno v šolske svrhe. G. inšpektor je izrazil željo, da se mu predložijo vsi zadevni slučajji.

V pogledu volonterjev se je g. inšpektor strinjal s stališčem, da je treba te vrste učiteljstvo ukiniti. Socialno pravično je, da so nameščeni oni z dobrimi izpričevani in so-

A. KOPRIVA:

Kaj še lahko storimo za Mladinsko Matico? Za deset dinarjev.

Ni torej nemogoče doseči med ljudmi razumevanje, četudi težko, zdi se le, da ni pravega razumevanja in ljubezni do stvari in nas samih, onega navdušenja, kakršno je n. pr. v otrocih.

Težko ti je, ko pride otrok k tebi in solzen pripoveduje, da ne dajo ali ne zmorejo starši ohi deset dinarjev. Izključeno je torej, da bi na šolah pridobili zadostno število naročnikov, če agitiramo samo v šoli, še tu le zadnje tedne in to kar za deset dinarjev. Starši se upirajo: Toliko sem že izdal v tem letu za zvezke, šolske knjige itd. Ne zmorem več! Ne dam več! In tako ne dobiš, ker nisi znal agitirati, ker si odbijal, namesto pridobival ljudi.

Treba iskati drugih načinov: Ustanoviti je po razredih ali šolah razredne ali šolske hranilnice in to že koj začetkom šolskega leta. Deca pozabi na tiste pare in dinarje, ki jih zdaj pa zdaj vložijo v hranilnico.

Ko si otrok prihrani deset dinarjev, jih izloči sporazumno z vlagateljem v zbiralnico za Mladinsko Matico. V višjih razredih, kjer vodijo blagajniške knjige in hranilnico otroci sami se razvije lepa tekma. Otrokom pa, ki ne prinesejo nobenih prihrankov ali so ti premajhni za članarino Mladinske Maticе, da hranilnica od vsakomesečne »članarine« ali od denarja, vložene »za skupne namene« za Mladinsko Matico.

Meni se je n. pr. le na ta način posrežilo pridobiti večje število naročnikov. Prevzela je tukaj agitacijo s tem večinoma deca sama. Še to je bilo težavno. Kajti hranilnica je ustanovljena ne le za Mladinsko Matico, ampak za majski izlet in druge prilike, za kar pa tu ni mesta za točnojšo razlago, kakšna naj bo razredna ali šolska hranilnica. Še o Božiču in drugih prilikah pojemlje deca svoje prihranke in to večidel za zvezke, kruh, platno, predpasnik, volno, nakitje za božično drevo. Skoraj same potrebne reči. Včasih posežeš sam vmes, da ostane nekaj za Mladinsko Matico.

Tako si torej tukajšnja deca publikacije svoje Maticе sama prisluži, pritepečka itd. Ako pa bi še odrasli imeli zanjo zanimanje, bi bilo nele 12%, ampak od 50—100% naročnikov. Ideal naš mora biti, da postanejo knjige Mladinske Maticе pomožno razredno čtivo, ki bi ga imel vsak otrok. Tako bi mogli tudi krajevni šolski odbori prispevati za Mladinsko Matico iz zneskov oziroma postavk za šolske potrebščine.

Stopiti na oder in malomarno vprašati: Kdo bo naročil knjige Mladinske Maticе? In čez par dni ali tednov zopet: Ali je že kdo prinesel deset dinarjev za Matico? Ni nobena agitacija. Če pa vržeš še kako nepremišljeno pripombo: Zakaj pa ti nisi prinesel? Ti bi pa že mogel dati! Saj so starši bogati, ali saj niste tako revni! — potem pa že to celo nikaška agitacija, ampak dosežemo s takimi in sličnimi besedami le nasprotno.

cialno šibkejši pred premožnimi. Nadalje je g. inšpektor objavil zastopnikom učiteljstva, da namerava izvesti revizijo učiteljstva prideljenega v pisarne prosvetne uprave. Tozadevno se je obrnil na ministrstvo prosvete. Za poučevanje nesposobni naj ostanejo na svojih mestih, zdravi pa naj se vrnejo v šolo.

Obravnavalo se je tudi vprašanje centralnega šolskega vrta v Ljubljani in vprašanje šolskih vrtov v občeh.

Zastopniki organizacije so prošili g. inšpektorja, naj bi se važna učiteljska in upraviteljska mesta ne odadajala brez razpisov, ker to vzbuja nevoljo med učiteljstvom, ki bi tudi upravičeno lahko reflektiralo na ta mesta. G. inšpektor je hotel slišati mnenje predstavnikov organizacije tudi v nekaterih drugih personalnih zadevah, nekatere slučaje so pa zastopniki poverjeništvu UJU sami iznesli, v kolikor je dobilo poverjeništvu tozadevne pisмене vloge od članstva, oziroma sreskih društev.

Nadalje so zastopniki poverjeništvu opozorili g. inšpektorja, da upraviteljska mesta nimajo nakaznic za plačo 1. aprila in bi bilo neprijetno, ako bi izplačilo zakasnilo. Gosp. inšpektor je obljubil tozadevno intervenirati pri g. velikem županu.

Iz vseh izmenjav misli je bilo videti, da stoji g. inšpektor točno na principih, ki jih navaja v svoji poslanici na učiteljstvo. O drugih vprašanjih je rekel, da se bo še sproti razgovoril z zastopniki poverjeništvu.

Po dveinpol urnem razgovoru so se predstavniki učiteljstva poslovili od g. prosvetnega inšpektorja z najboljšimi vtisi, da je podan temelj za zdrav razvoj šolskih in stanovskih razmer ter odstranitev vsakršnega strankarskega vpliva, kar bo gotovo v veliko korist učiteljstva in prosvete, naroda in države.

Včasih nanese tudi prilika, da je treba biti nekaj diplomata in potipati ljudi tam, kjer so najbolj občutljivi, n. pr. v ponosu. Tu in tam torej lepo govorenje o nalogah Mladinske Maticе tudi nič ne doseže in moraš zaobrtni drugače. Navidezno je to kakor beračenje, in čisto tudi zro ljudje na take agitacije kakor na kakšno beračenje, toda otrokov smeh na licih, ko je s teboj vred priboril svoje želje, te pomiri in plača za trud.

Ako bodo torej publikacije dobre, agitacija nepopustljiva in iskrena, kljub morebitnim »diplomatskim potezom« in bodo tudi odrasli knjige čitali, bo ostalo v ljudstvu zaupanje in ne bodo več odtegovali deset dinarjev za duševno in srčno izobrazbo svojih otrok.

Tako med ljudstvom. Deca po navdušujmo za Matico tudi s tem, da jo poučimo o pomenu lastne, četudi majhne leposlovne in strokovne knjižnice, ako imamo sami kako knjižnico, jo pokažimo deci in povejmo, kako nastane od zrna do zrna pogača. S tem jo navdušujemo za knjigo in vzgojimo v bodoče ljudi, ki bodo imeli smisla tudi za vse druge koristne in lepe publikacije raznih Matic, družb ter javnih ljudskih in društvenih knjižnic, s tem podpremo slovensko književnost, umetnost in strokovno literaturo, z njo pa tudi književnike ter pomagamo dvigati slovensko kulturo.

In to storimo z agitacijo za deset dinarjev letno, ki jih bodo ljudje dali s »samoočebno umevnostjo«, iz isto lahkoto kakor izdajajo denar za vzrejo svoje mladine. Otroci naj bi se veselili knjig kakor godovnega in božičnega darila.

Zbuditi v otroku ljubezen do čitanja, je največja kulturna vrednota, ki jo more nesti otrok iz šole in katero moramo razširiti tudi med vsem narodom. In povdarjam koncema, da leži poleg pouka v čitanju, i. dr. načinov vzgoje v ljubezni do čitanja v šoli in med ljudstvom mnogo te kulturne misije v pravični, smotreni in iskreni agitaciji za deset dinarjev Mladinski Matici.

Ure, zlatnine in srebrnine na obroke
brez zvišanja cen pri urarju in juvelirju
M. JLGGERJEV SIN, Maribor
Gosposka ulica 15.

Miroslava Leitgeb / Ljubljana, Jurčičev trg šte. 3.
Izdolovanje ročnih in strojnih vezenin. Predtiskarija. Zaloga DMC in vseh potrebščin za vezenje in predtisk.

FOTO-APARATE kupite najbolje pri Fr. P. ZAJEC, optik
Ljubljana, Stari trg 9.

Splošne vesti.

POMEMBNA DESETLETNICA NASEGA SOLSTVA.

(Prevzem šolstva v Mariboru in okolici 1. aprila 1919.)

V razvoju našega šolstva je bil 1. april leta 1919. velevažen mejnik. Takrat je namreč prevzelo slovensko učiteljstvo šolstvo v Mariboru in njegovi okolici. S tem dejstvom je postal namreč lepi Maribor še de resnično naš, jugoslovanski.

S kakšnimi težavami se je takrat borilo naše učiteljstvo v Mariboru in v okolici in kako je rešilo svojo zgodovinsko nalogo, se danes le še malokdo zaveda. Vsled dolge vojne izmučeno in vsled prehranjevalnih razmer sestradano učiteljstvo je šlo brez pomisleka na trdo delo v našo severno postojanko, ker ga je klicala domovina, država. Zapustilo je svoje in družine, zapustilo vračajoče se udobnost in se podalo v negotovost, kjer jutraj nisi vedel, kje boš kosil opoldne, ko zvečer nisi znal, kam boš položil izmučeno teko k počitku, ko nisi vedel, kaj te čaka prihodnji dan. Zakaj takrat je še vladalo v Mariboru burno, viharno življenje, vse ozračje je bilo nasičeno z eksplozivnimi snovmi. Le neznatna neprevidnost, nepremišljenost, pa bi se lahko zrušilo vse ograde nove stavbe in za vselej pokopalo naše lepe nade na naš Maribor. In v takih razmerah je slovensko učiteljstvo prevzelo šolstvo in delalo v šoli in zunaj šole s tistim idealizmom in s tisto veliko navdušenostjo, ki je takrat objemala ves naš narod. To je bilo tisto učiteljstvo, katerega je oholi tujec smatral za manj vredno in kateremu sta bila Maribor in okolica do prevrata zabranjena. Nasprotniki so bili trdno uverjeni, da je tako globok preobrat v šolstvu Maribora nemogoč, in da mu slovensko učiteljstvo ne bode kos.

Kmalu pa so se morali na svojo žalost uveriti, da so se kruto motili v svoji sodbi. Zakaj osovraženo in pri mladini bočnjeno slovensko učiteljstvo se je oprijelo trdega dela z vso ljubeznijo in z vso svojo dušo. To je kmalu izprevidela nahuškana mladina, izprevidelo pa je po njej tudi mariborsko in okoliško prebivalstvo. Zato se je vršil ta važen preobrat brez vseh pretresljajev, kar je v prvi vrsti zasluga našega vrlega učiteljstva in pa obeh organizatorjev takratnega našega šolstva, namreč pokojnega dr. Karla Verstovskega, kot poverjenika za prosveto ter dr. Leopolda Poljanca, kot višjega šolskega nadzornika. Oba sta pustila učiteljstvu skoro docela proste roke, da je delalo kakor je vedelo in znalo. In da je delalo prav, to je najboljši dokaz, da obhajamo sedaj desetletnico tistih težkih, a vendar tudi tako lepih dni.

Namen teh vrstic je le opozoriti na ta važni zgodovinski dogodek, da se ne pozabi, kakor se danes, ko teče življenje v tako hitrem tempu, rado pozabi marsikaj.

O preobratu šolstva v Mariboru in v okolici ter o njegovem nadaljnjem razvoju tekem desetih let izda »Učit. dom« s pomočjo nekaterih krajevnih faktorjev posebno knjigo, ki izide že tekom tega meseca.

Meseca maja pa se namerava prirediti veliko učiteljsko zborovanje v Mariboru, katerega naj bi se po možnosti udeležila tudi druga učiteljska društva, zlasti ona ob naši severni meji. Takrat pregledamo svoje delo v minulem desetletju ter si začrtamo smernice za bodočnost.

Kakor nalašč v proslavo desetletnice se slučajno vrši v soboto 6. aprila v Mariboru koncert našega pevskega zbora UJU. Zato je tem večja dolžnost ne samo mariborskega, ampak tudi onega učiteljstva iz bližnje in daljnje mariborske okolice, da skrbi za čim obilnejšo udeležbo pri tem koncertu.

—ski.

— Berlinski pedagoški študijski tedni za inozemce se vršijo za leto 1929. od 24. junija do 24. avgusta po sledečem redu: 1. Glasba od 24. junija do 7. julija. — Vršijo se metodična predavanja, hospitacije, predvsem pa naj bi obiskovalci spoznali moderni glasbeni pouk. — V tečaj bo sprejetih 40 priglasencev. 2. Novodobno šivanje 12.—26. avgusta, za 40 priglasenk. 3. Ročna dela. 12.—26. avgusta. Praktična dela iz lesa, lepence in železa za 12—14 priglasencev. 4. Risanje. 12. do 26. avgusta. Prostoročno risanje, risanje po naravi, dekorativno risanje itd., za 40 priglasencev. 5. Metodični tečaj. Spoznavanje pouka v osnovnih, višjih in poklicnih šolah — predvsem pa v poskusnih šolah. Tega tečaja se udeleži lahko 80 obiskovalcev. — Za natančna navodila, oziroma za prosvekte se je obrniti na: Auslandsabteilung des Zentralinstituts für Erziehung und Unterricht, Berlin W. 35, Potsdamer Straße 120.

— Naša delegacija na mednarodnem učiteljskem kongresu. Izvršni odbor UJU je imel te dni sejo, na kateri je bila izvoljena

Naročilnice in nakazila za Mladinsko Matico najpозneje do 10. aprila

delegacija, ki se udeležijo mednarodnega učiteljskega kongresa v Belinzi. Predsednik delegacije je predsednik udruženja Vlada Petrović. Kot delegat se udeležijo kongresa tudi referent prosvetnega ministrstva gosp. Pavle Flerč.

— **Podpore za povzdigo šolstva v ljubljanski oblasti.** Komisar oblastne samouprave ljubljanske oblasti je nakazal za povzdigo šolstva naslednje zneske: a) za nove šole: Mrzla vas 20.000 Din, Zg. Šiška pri Ljubljani 15.000 Din, Lipoglav in Javorje, občina Dobrunje, za vsako po 25.000 Din, Sela pri Kamniku 20.000 Din, Gaberje pri Novem mestu 30.000 Din, občina Sv. Katarina nad Trzicem za šolo v Lomu 25.000 Din, za šolo v Zg. Dolini 15.000 Din; za šolo v Zaplani 30.000 Din, Škofja Loka 50.000 Din; b) za popravilo šole: Reteče, občina Stara Loka 10.000 Din, Smarjeta na Dolenskem 30.000 Din, Tržišče 30.000 Din, Velika Dolina 25.000 Din, Mirna peč 30.000 Din, Banja Loka 30.000 Din, Holec 10.000 Din, Studenec nad Krškem 15.000 Din, Šentgotard 10.000 Din, Smarje pri Ljubljani 10.000 Din, Trata nad Škofjo Loko 10.000 Din, Velike Lašče 10.000 Din, Zalog pri Komendi 20.000 Din, Leskovec pri Krškem 10.000 Din, Studenec-Ig 10.000 Din, Brdo pri Lukovici 5000 Din, Svibno pri Radčah 2000 Din, Bučka 5000 Din, Nomenj 8000 Din, Planina, okraj Črnomelj 5000 Din, Javorje nad Škofjo Loko 20.000 Din, Sela pri Šumберку 30.000 Din, Sv. Anton pri Rajhenburgu 25.000 Din, meščanska šola v Brežicah 25.000 Din; c) za šolske vodnjake, vrtove, vrtno ograje, greznice, učiteljska stanovanja itd.: Jarše 1000 Din, St. Lovrenc na Dolenskem 3000 Din, Mozelj 1500 Din, Trstenik 2500 Din, Javorniški Rovt 3000 Din, Korin 5000 Din, Skaručna 2500 Din, Žalna 5000 Din, D. M. v Polju 1000 Din, Radeče 10.000 Din, Črnuče 5000 Din, Žvirče 5000 Din, Žužemberk 10.000 Din, Gor. Pirniče 2500 Din, Bosilovka 3000 Din, Kamna gorica 5000 Din, Križe pri Trzicju 5000 Din, Šent Jernej 1000 Din, Smartno pri Kranju 5000 Din, Rakek 15.000 Din, Boštanj 2000 Din, Turjak 2000 Din, Breznica 5000 Din, Božakovo 1000 Din, Blanca ob Savi 5000 Din, St. Jurij pri Grosupljem 2500 Din, Veliki trn 2000 Din, Kapele 10.000 Din, Lescce 1000 Din.

— **Nagrada uradnim zdravnikom za zdravniški pregled.** Prosvetni oddelek v Ljubljani je razposlal naslednjo okrožnico, izdana po prosvetnem ministrstvu: Prosvetno ministrstvo se je obrnilo za pojasnilo na ministrstvo za narodno zdravje z aktom sledeče vsebine: V več slučajih je to ministrstvo primorano, da v službenem interesu ukaže po prosvetnih oddelkih oblastnim sanitetnim referentom, da izvršijo pregled nad kakim obolnim prosvetnim delavcem, ki pa v svoji prošnji tega ne zahteva. V takih slučajih se pojavi vedno spor glede izplačila zdravniške nagrade, ker pregledani nečejo plačati te nagrade in to v smislu čl. 108. uradniškega zakona. — Ministrstvo za narodno zdravje je poslalo sledeči odgovor: Temu ministrstvu je čast sporočiti, da po čl. 192. finančnega zakona za 1928./29. l. nimajo državni in samoupravni zdravniški pravice do zdravniške nagrade takrat, ko vršijo pregled v smislu čl. 108. uradniškega zakona, na zahtevo državnih oblasti. Pravico do nagrade v tem slučaju imajo tedaj, če obstoja prošnja uslužbenca.

— **V prosvetnem ministrstvu** se je 4. aprila sestala komisija, ki bo pregledala ves učni načrt, ki je dosedaj veljal na osnovnih in srednjih šolah.

— **Učiteljska društva, odnosno izobraževalni krožki,** ki so prejeli brošuri »Liberalizem in »Sociologija« in še niso poravnali pripadajočih, dolžnih zneskov — opozarjamo zadnjikrat na plačilo teh, ker bomo sicer primorani dolžne vsote prisilnim potom izterjati.

— **Učiteljska društva,** ki še niso nakazala poverjeništvu za centralo Beograd doplačilo za l. 1927./28. a 5 Din za vsakega člana, prosimo, da store to do 15. t. m.

— **Ona učiteljska društva,** ki do danes niso poravnala dolga namram poverjeništvu do konca februarja in ki niso poslala zapadlih mesečnih prijav — prejemo njihovi člani(ce) stanovske liste samo še danes. — **Uprava poverjeništvu UJU Ljubljana.**

— **Učitelj in mladina.** V tisku je knjižica (Albina Čebularja: »Strički Matički«, ki je namenjena učiteljstvu in mladini. Posebno na nižji stopnji se učitelj trudi in muči ob izbiranju pesem za memoriranje. Teško je najti prav dobre pesmice za to plast mladine, da se ta zanje ogreje in se jih uči z radostjo na licih. Ta mladina je najbolj izbirna in hoče le iskreno, zvočno in jako nazorno snov. V omenjeni zbirki dobiš pa samo izbrana dela, ki bodo kar tekla v mlada srčca! Zbirka bo dotiskana za teden dni.

— **Tomo Jedlinič: Kratka srpska ili hrvatska slovnica, I. in II. d.o.** Z razpisom z dne 22. marca 1929, O. N. br. 19.040, je gojenje knjigo odobrilo ministrstvo prosvete kot učenik privatnega izdanja za višje razrede osnovnih šol in za vse razrede meščanskih šol. Cena knjigi 10 Din. Založnica Učiteljska tiskarna v Ljubljani.

— **Anton Boštele: Pesmi.** Celje 1929. — Izšla je zbirka pesmi pod gornjim naslovom in se dobiva v vseh knjigarnah.

— **Obleke kemično čisti, barva, plisira in lika tovarna JOS. REICH.**

— **Žitnih kav je več vrst, ŽIKA** je pa samo ena. Zaradi njenih velikih vrednosti za zdravje ima vedno več prijateljev. Ni čudno, če se pojavljajo tudi ponaredbe. Pri nakupu je paziti zato na ime »ŽIKA«.

— **Odrecite se kajenju,** ker dim kvari vašo veselje. — **Le, če vzamete za pranje SCHICHTOV »RADION«,** lahko kadite brez skrbi.

Pokret učiteljic.

IZREDNI OBČNI ZBOR »DRUŠTVA UČITELJIC V LJUBLJANI«

dne 28. marca t. l. ob 9. uri dopoldne na šentjakovski šoli. Dnevni red: 1. Društvena poročila. 2. Izvolitev častnih članic. 3. Predavanje prof. Minke Skabernetove: »Pedagoški teden na Dunaju«. 4. Slučajnosti.

I. in II. Predsednica Milka Umbergerjeva pozdravi navzoče tovarišice, ki so se zbrale v lepem številu, da pokažejo zanimanje za naše društvo in počaste najzaslužnejši članici, Janjo Miklavčičevo in Vito Zupančičevo.

Obe sta med slov. učiteljicami izrazili osebnosti, ki sta si s svojim plodonosnim delom v šoli in v javnosti pridobili ugled in spoštovanje ne samo v učiteljskih, temveč tudi v najširših krogih. Če pa poudarimo njune zasluge za naše društvo, ki sta ga pred 30 leti ustanovili in vodili skozi vso dobo, smemo trditi, da se imamo za obstoj društva zahvaliti predvsem njima. Prvi sta se potegovali za iznačenje prejemkov učiteljic z učiteljji, vse pridobitve, ki jih more društvo izkazati, so v veliki meri njuna zasluga. Poleg nšteti predavanj, vlog, spomenic, intervencij, raznih izobraževalnih tečajev, ki jih je društvo priredilo in oskrbelo, sta imeli obe v svojih načrtih kot končen cilj »Dom učiteljic«.

Me, kot njihove naslednice, se čutimo dolžne, da nadaljujemo njihovo delo in hočemo delati predvsem na to, da se uresniči njuna in tudi naša največja želja, da si zgradimo učiteljice svoj dom.

V dokaz naše hvaležnosti in spoštovanja Vaju izvolimo danes za častni članici našega društva.

Kakor sta skromni sami, kakor je skromno naše društvo, tako je skromen tudi naš dar. Poklanjamo Vama prva dva kamna kot temelj za naš bodoči dom:

»Kamen Janje Miklavčičeve« in »Kamen Vite Zupančičeve«

in s tem ustanovljamo fond za zgradbo »Doma učiteljic v Ljubljani«.

Vse navzoče tovarišice z navdušenimi vzkliki izrazijo svoje priznanje. Nato se vname živahen razgovor, kako bi se pridobilo vse učiteljice in tudi širšo javnost za naš načrt.

Tov. Vodetova predlaga, naj bi se že sedaj mislilo na to, da bi učiteljice zgradile dom v takem obsegu, da bi se moglo dati na razpolago nekaj prostorov tudi drugim ženskim društvom, ki bi tudi prispevala k zgradbi in vzdrževanju. Zato naj bi se naziv zgradbe posplošil in izpremenil v »Ženski dom Društva učiteljic v Ljubljani«.

Predlog se sprejme s pristavkom, da bi si vodstvo doma v vsakem oziru pridržalo »Društvo učiteljic«.

Poverjenicam po deželi se naroča, naj skušajo pojasniti tovarišicam in tudi tovarišem, da naš načrt noče biti nikak zapreka njihovim akcijam glede Učiteljskega doma. Dom učiteljic ni mišljen samo kot zavetišče ostarelih učiteljic, temveč bi bil s tem združen tudi internat za deklice in še druge naprave, ki bi dvignile ugled našega celokupnega stanja, bi pospešile razvoj in napredek žene in bi služile predvsem učiteljstvu z dežele. Zato pozivamo vse tovariše in tovarišice, da se medsebojno podpiramo!

Dalje poroča predsednica, da zavetišče za dijakinje, ki ga je prevzelo naše društvo, deluje od Božiča. Oskrbovala ga je tovarišica Mehletova. Posluševalo se ga je približno 20 učenk I. dekliske meščanske šole v Ljubljani. S podporami, ki smo jih že prejeli in ki so nam še obljubljeni, nameravamo zavetišče opremiti s potrebnim inventarjem, tako da bi se s prihodnjim šolskim letom lahko razširilo tudi za dijakinje II. realne gimnazije in event. učiteljšča.

III. Članica prof. Minke Skabernetova poroča o svojih vtisih, ki jih ima od ekskurzije na Dunaju. To poročilo prinesemo na drugem mestu.

Navzoče tovarišice se navdušene zahvalijo predavateljici za prelepo in zanimivo predavanje.

IV. Ker ni nobenega predloga več, se zaključijo zborovanje.

Tovarišicam z dežele so se izročile nabiralne pole za fond našega doma. Vse tovarišice, ki so jih prevzele, naprosamo, da javijo društvu po dopisnici število kamna, za katerega nabirajo. — **M. Sodnik, t. č. tajnika.**

Mladinska Matica.

Vse poverjenike prosimo, da zanesljivo predložijo najpozneje do 10. aprila vse naročilnice za letošnje leto ter da nakažejo vse dolžne zneske do istega roka na Mladinsko Matico.

Če bi kdo ne imel več poštne položnice, ki jo lahko preskrbi pri vsakem poštnem uradu ter naslovi nakazilo v korist čevknege računa števil. 11.153.

Dodatno k naši zadnji notici o neverjetni pasivnosti nekaterih šol, ki tudi letos niso mogle dobiti pri sto in več otrocih niti enega samega naročnika za Mladinsko Matico, naj navdremo v karakteristiko razlike med posameznimi učiteljji dopis tovariša poverjenika iz Sv. Danijela, v katerem se opravičuje, ker ni mogel kljub dobri agitaciji doseči letos več kot 44 na svoji šoli. Upa pa, da bo drugo leto število naraslo, ker raste tudi med ljudstvom zanimanje za knjige Mladinske Maticе.

Tu se opravičuje tovariš, ker ni mogel doseči 45%, drugod pa mečejo učiteljji krivdo na revščino, ker niso dosegli niti enega odstotka.

„Mi gremo lahko tudi v gledališče,“

pravi mlada gospa Mica. „Tudi takrat ko peremo, imamo časa, ker nam je težko opravilo pranja odvzel RADION, ki pere sam.“

Varuje perilo!

Pevski zbor UJU učiteljstva.

ČLANOM PEVSKEGA ZBORA.

Kakor že javljeno, je pevska vaja za ženski zbor v petek ob 20. uri, za mešan v soboto 6. t. m. ob 8. uri. Opoldne odhod v Maribor.

Apeliramo na članstvo, da se polnoštevilno udeležijo vaje, da bosta koncerta v Mariboru in v Trbovljah čim najlepše uspela. Na zahtevo, da je uspeh nastopov odvisen od vsakega poedinega pevalca! Torej vsi in pravočasno! Do videnja! Odbor.

Ferijalni Savez učiteljstva.

— **f. Potovanje v Bolgarijo.** Na XII. fer. zborovanju 28. marca v Ljubljani so bili sprejeti sledeči sklepi: Načrt potovanja je bil sprejet z event. izpremembo, da se izlet na Rilo-planino opusti, ako bi ne bilo prometnih sredstev. Da se odpomore nedostatk, ki se je pokazal pri manifestacijskem potovanju leta 1926. po CSR, je bil sklep, da se vsaj v najmanjši meri pripravimo na petje narodnih pesmi, ne s koncertnega stališča, ampak z družabnega, da ne bomo ob priliki družabnih večerov pri pogrnjenih mizah v zadregi. Zato obveščam in naprosam, da vsak tovariš(ica), ki se je že priglasil, navede s priglasom tudi glas, ki ga poje, nakar se mu pošljejo note dotičnih pesmi. Pevska vaja bi bila v Binkoštih in pred odhodom v Bolgarijo. Vse predloge in želje glede petja pošljite tov. F. Logarju, Laporje pri Slov. Bistrici, ki je prevzel pevski aranžma potovanja. — Leta 1926. se je priglasilo za potovanje po CSR okrog 70 tovarišev(ice) potovanja se je pa v resnici udeležilo komaj polovica priglašanih; tako se po eni strani niso mogli udeležiti potovanja drugi tovariši, ki bi se radi udeležili, ker je bilo število priglasov popolno, na drugi strani pa je bilo pripravljeno za javljeno število tovarišev(ice). Da bi ne bilo mogoče letos zopet isto, je bil sprejet predlog za tkzv. »garancijski znesek« v višini 100 Din, ki se v slučaju udeležbe v šteje v potovalne stroške, v slučaju neudeležbe znesek zapade v korist UFS. Obveščam vse tovariš(ice), da pošljejo ta »garancijski znesek« skupno s priglasom in pristopnino po poštni položnici na moj naslov. Upoštevali se bodo samo oni priglasili, ki bodo ustrezali navednim malenkostnim pogojem! — Mrovlje.

— **f. Vsem učiteljem-ferijalcem v Sloveniji.** Radi razbremenitve dela je prevzel poverjeništvu UFS za Slovenijo tov. Adamič Netko, Zagorje ob Savi, do katerega naj se obrnejo tovariš(ice) za informacije glede UFS. — Za vsako informacijo znamko za odgovor! — Mrovlje, glav. pov.

Zbirka

za „Učiteljska domova“.

UČITELJSKI DOM V LJUBLJANI.

Darovali so: Josip Rakovšek iz Lemberga 100 Din, Ivo Erbežnik iz Ljubljane 110 Din, in sicer: V. Zahrastnik 30 Din, V. Debeljak 20 Din, R. Horvat 20 Din, Vida Horvat 10 Din, P. Wrischer 10 Din, J. Siceri 10 Din in T. Juvaneč 10 Din; Angela Cencič iz Kamnika 100 Din, Kristina Sturm iz Mavrlena 50 Din, Josip Benedek, nadučitelj v pokoju iz Ljubljane 50 Din, Feliks Benedek, načelnik državne železnice iz Ljubljane 100 Din, Marija Rupnik iz Kamnika 100 Din, skupaj 710 Din. Skupaj doslej od razlik darovanih 11.515 Din, iz česar sledi, da je učiteljstvo ljubljanske oblasti zaostalo v tekmovanju z učiteljstvom mariborske oblasti. — **Josip Kobal, blagajnik.**

Stanovska organizacija UJU

Iz poverjeništvu UJU.

— **pov. Pevski zbor Moravskih učiteljev.** Poverjeništvu je prejelo nastopni dopis: Spoštovani tovariši, dragi bratje! Spominj na trenutke, ki smo jih preživeli med Vami, nam ostanejo nepozabni. Izkazali ste nam toliko bratske ljubavi, toliko uslug, da zares ne vemo, kako bi se Vam oddolžili. Sprejmite, prosimo, vsaj naš »P a m a t n i k«, ki ga istočasno pošiljamo kot znak naše hvaležnosti in spomin na nas. Z bratskim pozdravom! **Stanislav Tauber l. r., predsednik.** — **Fran Kadelik l. r., tajnik.**

Vabila:

— **NOVOMESKO UČITELJSKO DRUŠTVO** zboruje 13. aprila 1929 ob 10. uri na deški osnovni šoli v Novem mestu po občajnem dnevnem redu. Poleg tega predava g. pisatelj F. Finžgar o »Psihi našega kmetijstva«. K prav obilni udeležbi vabi — **odbor.**

— **SAVINJSKO UČITELJSKO DRUŠTVO ZA VRANSKI OKRAJ** bo zborovalo v soboto 27. aprila 1929 v osnovni šoli na Polzeli. Pričetek ob 9. uri 15 min. Na dnevnem redu: predavanje tov. E. Vranca o hospitacijah v poizkusnih šolah v Berlinu, Leipzigu, Dresdenu in na Dunaju; praktični nastop istega tovariša v razredu; poročilo o občnem zboru Pedagoške centrale v Mariboru. — Naj nihče ne manjka! Za skupni obed naj se vsakdo javi vsaj 3 dni pred zborovanjem tovarišu Sotlerju na Polzeli. —

„UČITELJSKA TISKARNA“ V LJUBLJANI

registrovana zadruga z omejeno zavezo.

Vabilo

na

XXVI. redni občni zbor,

ki bo

v četrtek, dne 9. maja 1929, ob 10. uri v Ljubljani
v dvorani mestnega magistrata.

Dnevni red:

1. Poročilo upravnega sveta o združnem poslovanju.
2. Čitanje revizijskega poročila Zveze slovenskih zadrug z dne 29. marca 1929.
3. Poročilo upravnega sveta o računskem zaključku za leto 1928.
4. Poročilo nadzorstva o računskem zaključku in o poslovanju upravnega sveta.
5. Predlog upravnega sveta o razdelitvi čistega dobička.
6. Volitev v upravni svet.
7. Volitev v nadzorstvo.
8. Slučajnosti. Posebni predlogi se morajo naznaniti upravnemu svetu vsaj tri dni pred občnim zborom.

Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen, se bo vršil v zmislu § 31. pravil pol ure pozneje v istem prostoru in z istim dnevnim redom občni zbor, ki sme brezpogojno sklepati.

Upravni svet.

= SVETOLENARSKO UČITELJSKO DRUŠTVO zboruje v soboto, dne 13. aprila 1929 ob 10. uri na osnovni šoli pri Sv. Le-nartu v Slov. goricah po običajnem dnevnem redu. O psihotehnični metodi bo referiral g. K. Stancer. Tov. Golež bo poročal o poučni ekskurziji, ki jo je priredila Pedagoška centrala v Mariboru na Dunaju.

= KOČEVSKO UČITELJSKO DRUŠTVO zboruje dne 13. aprila t. l. v Kočevju. Začetek takoj po jutranjem vlakcu. Dnevni red: 1. Dopisi. 2. Osnovno šolstvo v Nemčiji, poročila tov. Hegler. 3. Pedagoški tečaj na Dunaju, poročila tov. Kmet. 4. Raznoro-sti. — Predsednik.

= GORNJEGRAJSKO UČITELJSKO DRUŠTVO zboruje dne 13. aprila 1929 ob 11. uri v Bočni z običajnim dnevnim redom. Predava tovariš Ermenc o ekskurziji na Dunaj. Upravitelji naj pravočasno naznanijo udeležbo učiteljstva prosvetni upravi ter tovarišu Šehelnu zaradi skupnega obeda. Prosim polnoštevilne udeležbe. — Predsednik.

Poročila:

+ UČITELJSKO DRUŠTVO ZA ME-
STO MARIBOR IN BLIŽNJO OKOLICO
je zborovalo dne 16. februarja 1929 v Mari-
boru.

Situacijsko poročilo: Učiteljstva je 124,
članstva 124, navzočih 45; radi vame in za-
metov.

Tov. predsednik otvori zborovanje, po-
zdravi navzoče. Predno preide k dnevnemu
redu, prosi predsednik predavatelja g. Stan-
cerja, ki je v kratkih besedah predaval o na-
šini priučitvi tujih jezikov po metodi
Malner.

I. Prekinitvev pouka radi mraza: G. nad-
zornik Tomažič prečita odlok po katerem
se radi enotnosti prekine pouk v celi mari-
borski oblasti za en teden, t. j. od 18. do 23.
februarja 1929.

II. Tov. predsednik poroča o seji širjega
sosedstva na Zidanem mostu, in sicer a) o de-
putaciji učiteljstva pri g. prosvetnem mi-
stru in o njegovih odgovorih. (Splošno odo-
bravanje.) b) Gospodarski akciji učiteljstva.
Pri tem omeni, da so bila pravila objavljena
v »Učit. Tovarišu«. c) Učiteljsko društvo v
Radovljici stavi predlog za izmenjavo ured-
nika »Učit. Tovariša« z urednikom ladjikom.
Učiteljstvo knodušno odvrča take namere.
č) Dopisu učiteljskega društva »Edinstvo«, ki
bi likvidiralo pogojno. Učiteljski zbor se po-
polnoma strinja z odgovorom na ta dopis v
»Učit. Tovarišu«. d) Radi enkratnega pris-
pevka 5 Din omeni predsednik, da je to
sklep skupščine v Skopju in se bo treba
držati sklepa.

III. Prispevek 1 Din za učiteljski zbor v
Ljubljani. Sklene se, da se o priliki koncerta
omenjenega društva v Mariboru zmeni z
ljubljskimi tovariši radi tega prispevka.
Prispevek pa se plača, tako je članarina za
leto 1928/29, od 1. septembra 1928 do 30. ju-
lija 1929 narasla na 18-50 Din mesečno.

IV. Komers učiteljskega pevskega zbora
v Mariboru. Izvoli se pripravljalni odbor, ki
bo pri svojem prvem sestanku, t. j. 19. febr.
t. l. določil svoje delo.

V. List »Na Glas«. Tov. Cvetko poroča
o smeri in pomenu tega lista. Priporoča na-
ročitev za posameznike. Tov. Hren predlaga,
da se naj poedine šole naroče na list, ker se
sprejme.

VI. »Mladinska Matica«. Tov. Vomer
podava podrobno statistiko iz lanskega leta
in navdušuje tovariše za to prekoristno in-
stitucijo.

VII. Nemščina v šolah. Tov. predsednik
prečita odlok o poučevanju nemščine v šolah.
K temu pripomni tov. Hren ter poroča o za-
knotni šoli v Studencih in o njeni zaključitvi.

O učiteljskih organizacijah v tujih državah.

PRIHRANKI ČESKOSLOVENSKE MLADINE.

(E. Lippert. — A. Lajovic.)

Na šolski razstavi glavnega mesta Prage,
na razstavi sodobne kulture v Brnu je bilo
z diagrami ponazorjeno varčevanje češke
mladine iz 40 osnovnih in 82 meščanskih šol
iz Prage v l. 1927. Po diagramu je prihranilo
8541 otrok navedenih osnovnih šol 1.994.160
Kč in 9585 otrok meščanskih šol 2.098.454 Kč.
Tedaj je 1 otrok osnovne šole prihranil na
leto 233 Kč in 1 otrok meščanske šole pa
218 Kč. — Zveza čeških hranilnic ima med
šolsko mladino 154.911 železnih hranilnikov,
iz katerih se vlagajo učencem prihranki in
njihove knjižice. Največ teh hranilnikov je
na Češkem, t. j. 109.798, na Moravskem in
v Šleziji 42.373 in na Slovaškem dosedaj sa-
mo 2740. Otrokom, ki vstopajo v prvi razred
osnovnih šol, dajejo nekatere hranilnice
vložne knjižice z vložkom 1 Kč, 2 Kč, 3 Kč,
5 Kč, pa tudi po 10 Kč, 20 Kč in celo 50 Kč,
da tako podpro varčnost otrok, zakaj vlo-
žen denar se ne more dvigniti prej, kakor po
dovršnem 21. letu, torej s polnoletnostjo.
V l. 1927. so razdelile hranilnice 261.283 hra-
nilnih knjižic in nabrале od učencev na nje
79.743.230 Kč. Kako se razvija varčnost
otrok najbolje dokazuje primer mesta Kra-
ljevo Polje pri Brnu na Moravskem. V mest-
ni hranilnici je bilo v letu 1908. otroških hra-
nilnih vlog v celoti 1203'90 Kč, v l. 1918. že
58.264'33 Kč in v l. 1927. pa 3.641.485'41 Kč.

Tako poroča naš odlični prijatelj E. Lip-
pert iz Prage. Kaj se je pa med slovensko
mladino storilo v zadnjih desetih letih za po-
vzdigo varčnosti? Ustanovila se je poštna
hranilnica, kjer lahko vložijo šolska deca vsak,
tudi desetparsi prihranek. Nekatere hranil-
nice imajo nekoliko železnih nabiralnikov
med mladino, toda ti so tako redko sejani,
da ne pridejo v poštev. Nobena hranilnica
ne izkazuje posebej koliko vlog ima od šols-
obvezne mladine, šole same pa tudi ne po-
svečajo varčnosti in njenemu vzgojnemu po-
menu in povzdigi sile narodnega gospodar-
stva prav nikake pažnje in to ponajveč radi
tega, ker učitelji sami niso dosti poučeni o
tej prevažni panogi in si v nobenem slučaju
še sami ne znajo pomagati, kaj šele da bi
vedeli za važnost hranilnic in poznali ustroj
hranilnic.

Izmed privatnikov in privatnih ustanov
gre v prvi vrsti gotovo pohvala hranilnemu
oddelku konsumnega društva za Slovenijo,
ki je založilo lične hranilne karte, po vzoru
predvojnih hranilnih kart poštne hranilnice
na Dunaju. Dalje omenjam uvedbo »Čebe-
lice«, ki so poslovala med člani raznih pro-
svetnih društev in ki so jih zopet izvečine
vodili duhovniki. Kar je bilo pred vojno šols-
skih hranilnic, so vse lepo zaspale, češ, saj
sedaj nima nihče denarja, kdo bo pa varče-
val, stari vneti voditelji teh šolskih hranilnic
so odšli iz aktivne službe, mlajše moči pa
nimajo za realnosti tega življenja zmisla, pa
ne časa in ne volje. Na naši šoli posluje se-
daj hranilnica Podmladka že tretje leto in
se čisto lepo razvija. Seveda pa bratov Če-
hov še zdavnaj ne bomo dohiteli. Ostanajo
nam pač tudi tu še za dolgo vrsto let »Ne-
dosegljivi vzor«.

V Tržiču, 29. marca 1929.

Radijski aparat

je postal danes že kulturna potreba
vsakega inteligenta. Zlasti učiteljstvu
ustvarja potrebno zvezo z vsemi kul-
turnimi centri sveta in jim nosi — no-
siteljem izobrazbe — izobrazbo v hišo!

Najboljše in najcenejše aparate, se-
stavne dele in vsa navodila Vam da

Radijska postaja Ljubljana

Miklošičeva cesta 5 Telefon 3190

Plaćila tudi na obroke!

Nove knjige.

—k Dr. M. Rus: Prva pomoč. Oblastni
odbor Podmladka Rdečega križa v Ljubljani
je začel izdajati lastno knjižnico, ki bo ob-
segala predvsem delce socialne, zdravstvene
in poučne vsebine, časih pa tudi leposlovne.
Prvi, pravkar izšli zvezek tvori dr. Rusova
»Prva pomoč«, ki bo izborna služila svojemu
namenu. Na kratko je v njej v sliki in besedi
povedano vse, kar mora vedeti vsak človek
za prvo pomoč, zato smo prepričani, da bo
prišla prepotrebna brošurica v slednjo slo-
vensko hišo. Njena oprema je jako lična,
cena pa uprav meznatna (3 Din, za člane
PRK pa 2-50 Din). Naslednji zvezek, ki bo
obsegal dr. Bevkove »Zdravilne rastline«, je
tudi že v tisku. Novo knjižnico vsem naj-
topleje priporočamo.

Očka ali si prinesel „OVOMALTINE“?

Skrbni roditelji vedo prav dobro, da or-
ganizem, ki se nahaja v razvitku, ne potre-
buje niti čokolade, niti sladkorčkov. Izmed
važnih redilnih snovi, ki služijo za vzdrževa-
nje in moč organizma, vsebujejo sladkorčki
samo sladkor, a čokolada razen sladkorja še
malo redilno vrednost kakaoa.

Vitaminski ne prihajajo v organizem s čo-
kolado. Ti vitamini, ki so potrebni za razvoj
kostnega in živčnega sistema, se nahajajo v
sladu, mleku in jajcih. Vse redilne sestavine
teh naravnih redilnih sredstev in tudi njih
vitamini, se nahajajo v koncentrirani formi v

OVOMALTINE

Ako hočemo, da bodo otroci zdravi in
odporni, da ne občutijo napora šole in uče-
nja, dajamo jim za zajutrak in južino v mle-
ko 2—3 kovine žličke OVOMALTINE, ki jo
ceni, radi dobrega okusa, mlado in staro.

Dobiva se v vseh lekarnah in drogerijah
po 18-50 Din za zavitek.

Zahtevajte, sklicujoč se na ta list brez-
plačne vzorce od DR. A. WANDER, D. D.
ZAGREB.

je bilo glasovitih v starih časih.

Danes obstoji samo eno čudo,
zato pa tem bolj znano po svojih
7 prednostih, a to je

—k Les fins et l'organisation de la So-
ciété des Nations. — Genève 1929. Sekretar-
rijat »Društva narodov« izdaja informativne
brošure o svojem delu in organizaciji. Zna-
nja taka publikacija, ki je izšla v založništvu
Društva narodov, je gori omenjena, ki je bila
razposlana brezplačno vsem prosvetnim čas-
sopisom.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

—Iu. Albin Čebular: Učenčeva samodre-
lavnost v moderni obliki, in Ado Makarovič:
Kazen — oba članka smo oddali uredništvu
»Popotnika«, ker spadata v »Popotnik«.

—Iu. Iz tehniških razlogov smo morali
nekaj člankov in dopisov odložiti za prihod-
njo številko.

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne
namene običajno, vsaka beseda 50 par, Najmanjši
znesek Din 5.—.

Šolskim vodstvom se priporoča za časa
izletov hotel »Central« na Bledu. Hotel leži
tik jezera. — Cena obeda 8 Din juha, 2 pri-
kuhi, goveje meso. Cena obeda 10 Din juha,
2 prikuhi, pečenka. Juha in 2 prikuhi 6 Din.
Čolni po najnižji ceni na razpolago.

Se priporoča hotel »Central«, Bled!

Pletene spomladanske kostume, lumberje, jumperje,
telovnike, nogavice l. t. d. izdeluje najceneje tvrdka

FR. M. ROZMAN, Ljubljana, Židovska ulica 7.
Naročila v najkrajšem času. Vedno najnovejši vzorci.

Pisarniške potrebščine

Ogljeni papir
Barvni trakovi
Strojepisni papir

Voščeni papir
Kožnati papir
Barve za vse aparate

Zvitki za blagajne
Zvitki za hektograf
Sesalni papir

Lud. Baraga, Ljubljana, Šelenburgova 6
Postrežba točna! Telefon 2980 Nizke cene!

Razlika! V Vašo korist do **30%**

če nabavljate blago za obleke, perilo itd. pri tvrdki

NOVAK
LJUBLJANA 15.
KONGRESNI TRG

Tovarniška skladišča angl. in čeških suken, kamgarnov in modnega blaga za obleke. Schroll - tkanin za telesno, posteljno perilo i. t. d. Strogo solidna postr-zba. Priznana naj-godnejše cene. Na zahtevo vzorce po pošti.

Ribiči! Čas je, da se opremite za ribolov. Bogato izbiro Vam nudi
F. K. KAISER, puškar
LJUBLJANA, Kongresni trg 9

Pelikan

Zaloga barv, tušev in radirk

GÜNTHER WAGNER, WIEN X./1.
Povsod na zalogi. Tiskovine na zahtevo.

ŠIVALNI STROJI
izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz lastne tovarne. — 15 letna garancija. — Vezenje se poučuje pri nakupu brezplačno.

PISALNI STROJI ADLER. — Kolesa iz prvih tovarn, Dürkopp, Styria. **Pletilni stroji** vedno v zalogi. — Posamezni deli koles in šivalnih strojev. Daje se tudi na obroke. Ceniki franko in zastonj.

IVAN JAX I SIN
Ljubljana, Gosposvetska c. 2.

Najcenejše in najmodernejše

damsko perilo vseh vrst iz trpežnega blaga in lepe izdelave po konkurenčnih cenah si nabavite v spec. trgovini damskega perila
Amalije Zorčič, Ljubljana, Kongresni trg 3.

Knjigarna, umetnine, muzikalije
Goričar & Leskovšek * Celje
Zaloga papirja i pisalnih potrebščin

priporoča bogato zalogo šolskih učil kakor:
Slike stenske iz zoologije, zgodovine, zemljepisja, anatomije, matem. geografija, prva pomoč, etnografija, itd. Učila za demonstriranje iz fizike, optike, mehanike, kemije itd., razne preparate ptic, živali, naravoslovstva Kosmos Baukasten, Elektrotehnika, optika, mehanika, kemija, dalje šolski stenski zemljevidi na platnu s palicami solidno izdelani. Slike našeg Jadrana dve seriji po 6 slik napete, serija Din 180.

Zahtevajte specialno sezname učil.

Hotel „ZAKA“, Bled 2

Sprejema šolske izletnike na kosilo od 8—12 Din; s celodnevno oskrbo in prenočiščem od 25—35 Din. Penzijon pred in po seziji 50—55 Din.

Se priporoča **Kati Korošec.**

FOTO APARATE

in potrebščine stalno v zalogi.
Drogerija A. Kanc, sinova Ljubljana, Židovska ulica 1 in drogerija Wolfram, nasled. M. Kanc, Maribor, Gosposka 33

Hotel „TRATNIK“

Ljubljana, Sv. Petra cesta 25

priporoča lepe zračne sobe

Primerna ter koristna darila
so samo

Gritzner in Adler

šivalni stroj in kolo ter pisalni stroj URANIA. Najboljši material in lepa oprema samo pri

JOSIP PETELINC, LJUBLJANA

Telefon 2913 blizu Prešernovega spomenika. Telefon 2913
Za šolo in učiteljstvo poseben popust.

Priporočamo tvrdke, ki inserirajo v našem glasilu!

Naznanilo!

Štefan Mencinger naznanja cenjenemu učiteljstvu, da je otvoril dne 1. aprila 1929 povsem higijenično in moderno urejene

nove gostilniške prostore

v lastni hiši na **Kette-Murnovi** (prej Martinovi) cesti št. 10 v Ljubljani.

Kuhinja izborna. — Vina prvovrstna. — Sveže blago. — Točna postrežba! Cene solidne! Prepričajte se! Avtopostaja.

L. MIKUŠ

LJUBLJANA
MESTNI TRG št. 15

DEŽNIKI

Na malo. Na veliko.
Ustanovljeno leta 1839.
Telefon števil. 2.282.

Največja regulativna hranilnica v Jugoslaviji

Mestna hranilnica ljubljanska

LJUBLJANA, PREŠERNOVA ULICA ŠTEV. 3.

Ima vlog nad 300.000.000 Din. — Za vse vloge jamči mesto Ljubljana.

Vloge sprejema na knjižice in tekoči račun. Naložbe proti odpovedi obrestuje po možnosti najvišje. Posoja na posestva, menice in vrednostne papirje čim najceneje. Ima Kreditno društvo in sodni depozitni oddelek. Za varčevanje mladine izdaja domače hranilnike, za pošiljanje denarja po pošti pa svoje položnice.

Telefon št. 2016. Pošt. ček. račun št. 10.533. Uradne ure od 8. do 12 1/2.

**Naročajte vsa tiskarska dela
za društva, šole, urade itd. itd.
v Učiteljski tiskarni v Ljubljani!**